

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู โรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง และเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครูเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กับครู เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกัน โดยแยกพิจารณาเป็น 3 ด้านคือ

1. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาการ
2. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ
3. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

ประชากรที่เข้าในการวิจัย

ประชากรประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ
2. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนประจำโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

ประชากรดังกล่าว ได้มาจาก โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรมี 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ใช้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกคนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยไม่มีการสุ่ม โดยมีผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมด 480 คน

2. กลุ่มครู ใช้กลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มจำนวน 390 คน (Kerjcie and morga, 1970) แล้วเจดีย์ไปตามโรงเรียนต่าง ๆ โดยอาศัยสัดส่วนของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน (ภาคผนวกหน้า 101)

สรุปแล้วในการวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา รวมทั้งหมด 870 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก. การสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสาร บทความ หนังสือ และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของผู้บริหารการศึกษา

2) สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ต้นฉบับขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการเลือกตอบ (Check-list) โดยถามในเรื่องต่อไปนี้

- ก. เพศ
- ข. อายุ
- ค. อายุราชการ
- ง. วุฒิการศึกษา
- จ. การดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง สอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง โดยมีโครงสร้างแบบสอบถาม ครอบคลุมลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษา 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ

1. คุณลักษณะด้านวิชาการ
2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ
3. คุณลักษณะด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

ใน 3 ด้านนี้มีคำถามรวมทั้งสิ้น 57 ข้อ แบ่งย่อยของจำนวนข้อแบบสอบถาม ดังนี้คือ

1. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาการ มีคำถามรวมทั้งหมด 19 ข้อ
2. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ มีคำถามรวมทั้งหมด 19 ข้อ
3. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานมีคำถามรวมทั้ง

หมด 19 ข้อ

ข. การแก้ไขปรับปรุง

นำแบบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการมัธยมศึกษาหรือการบริการ จำนวน 12 คน อ่านวิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะทั้งในด้านเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ ผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฉรยอด อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. นางภิญญาพร วัฒนเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนสายปัญญา กรุงเทพฯ
5. นางอุทัยวรรณ วรรณฉวี ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครองโรงเรียนสายปัญญา กรุงเทพฯ
6. นางสาวสุพัตรา ไม้แก้ว อาจารย์โรงเรียนสายปัญญา

7. นายศิริ สูงคติษฐ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพระราชราษฎร์อุปถัมภ์ กรุงเทพฯ
 8. นางราศรี เจริญชา ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครองโรงเรียนพระราชราษฎร์-
อุปถัมภ์ กรุงเทพฯ
 9. นายเกตุ โภชน์น้อย อาจารย์ประจำโรงเรียนพระราชราษฎร์อุปถัมภ์ กรุงเทพฯ
 10. นายจารึก อยะวงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสันพิทยา กรุงเทพฯ
 11. นายสมศักดิ์ แหม่มประสงค์ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครอง โรงเรียน
มัธยมสันพิทยา กรุงเทพฯ
 12. นายสุรพร สุวานิช อาจารย์โรงเรียนมัธยมสันพิทยา กรุงเทพฯ
- หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 ท่าน ได้ตรวจสอบและเสนอแนะมาแล้วผู้วิจัยได้นำมา
แก้ไขปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กระทำเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนหนึ่งส่งไปทางไปรษณีย์
โดยสอดซองติดแสตมป์ไปด้วย หากไม่ได้รับตามกำหนดจึงติดตามทางโทรศัพท์ อีกส่วนหนึ่งได้เดิน
ทางไปส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และในการนี้ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือใน
การตอบแบบสอบถามจากกรมมัธยมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร
และครู โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นอย่างดี

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และที่ได้รับคืนมา

กลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถามที่ส่งไป	แบบสอบถามที่ได้รับคืน		แบบสอบถามที่สมบูรณ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	480	348	72.50	343	71.4
ครู	390	338	86.70	333	85.4
รวม	870	686	78.85	676	77.70

การวิเคราะห์ข้อมูล

ก. เกณฑ์การให้คะแนน

สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 ที่เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้คะแนนดังนี้

คำถามที่มีใจความเป็นปฏิธาน (Positive)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วย	"	4
ไม่แน่ใจ	"	3
ไม่เห็นด้วย	"	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	"	1

คำถามที่มีใจความเป็นนิเสธ (Negative) ซึ่งได้แก่ข้อ 30, 32, 42, 53,

ข. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าคะแนนเฉลี่ยหาได้โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทนคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทนจำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานได้โดยใช้สูตร
 สำหรับคะแนนที่แจกแจงความถี่

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \frac{(\sum fX)^2}{N}}$$

เมื่อ S.D แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fX^2$ แทนค่าผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับค่าคะแนนความคิดเห็นระดับ
 นั้นยกกำลังสอง
 $(\sum fX)^2$ แทนค่าผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับค่าคะแนนความคิดเห็นระดับนั้น
 ทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทนค่า จำนวนความถี่ทั้งหมดในแต่ละกลุ่มประชากร

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสองกลุ่มโดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{SD^2}{N_1} + \frac{SD^2}{N_2}}}$$

เมื่อ t แทนค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา

\bar{X}_1, \bar{X}_2 แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

SD_1, SD_2 แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

N_1, N_2 แทนจำนวนข้อมูลกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

ค. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการเป็นตอน ๆ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามหาค่าความถี่และร้อยละ
2. ลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านต่าง ๆ

ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เปรียบเทียบลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครองตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู ใช้ค่าคะแนนที (T-test)